

PERSBERICHT

10 februari 2022

Verslag aan het federale parlement

Centralisatie van de federale aankopen - Evaluatie van het overheidsbeleid via de invoering van het nieuwe gemeenschappelijke samenwerkingsmodel

Het Rekenhof heeft de definitie, de opvolging en de evaluatie van het federale beleid voor de centralisatie van de aankopen geanalyseerd. Het heeft de organisatie onderzocht die werd ingevoerd om de realisatie van die doelstellingen in de hand te werken alsook de kwaliteit van de werking van het samenwerkingsmodel dat sinds 2018 wordt gebruikt. Een meerjarenplanning van de behoeften moet aldus voortaan de mogelijk te centraliseren behoeften vooraf in kaart brengen en consolideren. Het Rekenhof stelde vast dat het nieuwe beleid voor de centralisatie van de aankopen, drie jaar nadat het werd opgestart, het moeilijk heeft om resultaten te genereren in termen van doeltreffendheid (budgettaire besparingen) en doelmatigheid (daling van het aantal individuele aankoopprocedures en van het aantal federale aankopers).

Hoewel het nieuwe beleid een toenemende centralisatie van de federale aankopen heeft mogelijk gemaakt, blijft het aandeel van de via gemeenschappelijke overeenkomsten uitgevoerde uitgaven klein ten opzichte van de totale federale uitgaven. Zo vertegenwoordigden de gemeenschappelijke aankopen naar schatting 7,8 % van de uitgaven van de federale overheid in 2020 en 10,1 % in 2021.

De centralisatie is volgens het Rekenhof beperkt tot het plaatsen van gemeenschappelijke aankopen zonder dat de economische weerslag ervan op de begroting van de federale Staat wordt gemeten. Het is weliswaar een verdienste dat de doelstelling bestaat om 40 % gemeenschappelijke aankopen te doen in 2023, maar het is moeilijk deze op te volgen bij gebrek aan een duidelijke definitie van de federale aankopen en van de betrokken actoren.

Het Rekenhof beveelt aan de kwaliteit van de doelstellingen, van de opvolging en van de evaluatie van het beleid te verbeteren en beter te definiëren op welke aankopen en actoren het samenwerkingsmodel, dat werd ingevoerd door het koninklijk besluit van 22 december 2017, betrekking heeft.

Wat de uitvoering van het centralisatiebeleid betreft, stelde het Rekenhof vast dat de doeltreffendheid van het samenwerkingsmodel te lijden heeft onder de zwakke meerjarenplanning en processen voor het verzamelen van de behoeften bij de deelnemers. De invoering van het nieuwe samenwerkingsmodel leidt overigens niet rechtstreeks en systematisch tot een vermindering van de risico's op niet-naleving van de wetgeving. Zo heeft het Rekenhof tekortkomingen vastgesteld bij de voorbereiding, de plaatsing en de uitvoering van de geanalyseerde gemeenschappelijke opdrachten. De gemeenschappelijke opdrachten

hebben een vertragend effect, zowel voor de goede praktijken als voor de tekortkomingen. De huidige werkwijze garandeert dus geen optimale grip op de plaatsing en uitvoering van een gemeenschappelijke opdracht.

Om die zwakke punten te verhelpen beveelt het Rekenhof aan de organisatie en de opvolging van alle gemeenschappelijke overeenkomsten toe te vertrouwen aan de FOD BOSA, met de steun van het netwerk Strategisch Federaal Aankoopoverleg (SFA) en de netwerken voor Tactisch-Operationeel Federaal Aankoopoverleg (TOFA). Het formuleert ook aanbevelingen voor de betrokken actoren om de kwaliteit van de meerjarenplanning van de behoeften, de interactie met de Inspectie van Financiën en het beheer van de termijnen te verbeteren. Om te verifiëren of het verplichte gebruik van gemeenschappelijke overeenkomsten wordt nageleefd en te zorgen voor een betere transparantie beveelt het de FOD BOSA ook aan de lijst te publiceren van alle in uitvoering zijnde (gemeenschappelijke en individuele) overheidsopdrachten van de actieve deelnemers.

De minister van Ambtenarenzaken en de FOD BOSA verklaren in hun antwoorden op het verslag van het Rekenhof dat ze het eens zijn met de voornaamste vaststellingen en aanbevelingen van de audit.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag “Centralisatie van de federale aankopen - Evaluatie van het overheidsbeleid via de invoering van het nieuwe gemeenschappelijke samenwerkingsmodel”, de samenvatting en dit persbericht kunnen worden gedownload op www.rekenhof.be.